

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Janina Stanisława

Nazwisko: Szymajda

Miejsce urodzenia: Noworąbłów

Data urodzenia: 18-10-1940

Imię ojca: Antoni

Imię matki: Bronisława

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Teczka podręczna krypt. „Mątwy” (nr rej. 2405), prowadzona przez Wydział III KW MO Lublin w latach 1961/1962-1965. Gromadzono w niej materiały dotyczące kontroli operacyjnej osób, głównie studentów Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, związanych z Duszpasterstwem Akademickim Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Włączono tu również dokumentację Sprawy Operacyjnej Obserwacji krypt. „Duszpasterstwo” (nr rej. 1506), prowadzonej w latach 1961/1962-1963 przez Wydział III KW MO Lublin wobec trzech studentek UMCS, zaangażowanych w działalność Duszpasterstwa i uczestniczących w wykładach Instytutu Wyższej Kultury Religijnej na KUL. Janina Szymajda, wówczas studentka V roku chemii na UMCS, została wspomniana w dwóch doniesieniach Tajnego Współpracownika ps. „Krystyna” z listopada 1963 roku, odnoszących się w szczególności do funkcjonowania IWKR oraz DA. W aktach znajdują się ich odpisy (maszynopisy), datowane na 09.11 oraz 23.11.1963, sporządzone przez funkcjonariusza Grupy IV Wydziału III KW MO Lublin. TW „Krystyna” wymieniła Janinę Szymajdę wśród studentów UMCS korzystających z „biblioteki i czytelnicy czasopism katolickich” na KUL, gdzie dyżurowali również duszpasterze akademicki. Wzmianka na jej temat znajduje się także w „Informacji dot. ujemnego oddziaływania kleru na młodzież studencką Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie”, skierowanej w dniu 30.12.1964 przez Zastępcę Komendanta Wojewódzkiego MO Lublin ds. SB do Sekretarza Wojewódzkiego PZPR w Lublinie. Jej imię i nazwisko figuruje tu w wykazie obejmującym dziewięć studentów UMCS (wszyscy z Wydziału Matematyczno-Fizyczno-Chemicznego), „którzy ukończyli studia w czerwcu” 1964 roku i należeli „do aktywu duszpasterstwa”.

Akta o sygn. IPN Lu 09/478, t. 1 (1200/II), akta o sygn. IPN Lu 08/314, t. 2 (Sprawa Obiektowa prowadzona przez Wydział III KW MO Lublin w l. 1955-1968, dotycząca środowiska naukowego UMCS, WSR i AM w Lublinie, tu: odpis „Doniesienia” TW ps. „Krystyna” z dnia 09.11.1963).

Akta kontrolne postępowania przygotowawczego nr RSD-5/78, wszczętego w związku ujawnieniem w dniach 12 i 13.03.1978 na terenie Lublina „ulotek antypaństwowych”. Znajduje się tu pismo Zastępcy Komendanta Wojewódzkiego ds. SB MO Lublin z dnia 20.11.1981, skierowane do Prokuratora Wojewódzkiego w Lublinie, z wnioskiem o zajęcie przez niego stanowiska w sprawach wystąpień NSZZ „Solidarność” w różnych instytucjach Lublina (m.in. „apel” do nauczycieli, uczniów i rodziców, „list otwarty do społeczeństwa polskiego”, sygnowany przez KZ NSZZ „Solidarność Wojewódzkiego Urzędu Telekomunikacji). W treści pisma zawarto też informację o „zlokalizowaniu” w VIII Liceum Ogólnokształcącym w Lublinie „Regionalnego Komitetu Strajkowego Szkół”. Janinę Szymajdę wymieniono wśród członków tego Komitetu.

Akta o sygn. IPN Lu 023/215 t. 14 (14689/III).

Akta osobowe internowanej Janiny Szymajdy. Została ona umieszczona w ośrodku odosobnienia w oparciu o „Decyzję Nr 132 o internowaniu” Komendanta Wojewódzkiego MO Lublin z dnia 28.12.1981, na mocy art. 42 dekretu z dnia 12.12.1981 o ochronie bezpieczeństwa państwa i porządku publicznego w czasie obowiązywania stanu wojennego. W uzasadnieniu stwierdzono, iż pozostawienie J. Szymajdy „na wolności (...) zagrażałoby bezpieczeństwu Państwa i porządkowi publicznemu przez to, że będzie prowadziła działalność wśród nauczycieli i młodzieży szkolnej zmierzającą do nierespektowania obowiązującego porządku prawnego”. Początkowo przetrzymywano ją w Lublinie. W dniu 02.01.1982 została doprowadzona do Aresztu Śledczego Warszawa-Grochów. Od 15.01.1982 przebywała w Ośrodku Odosobnienia w Goldapi. Uwolniono ją 22.07.1982, na podstawie „Decyzji Nr 132 o uchyleniu internowania”, wydanej przez Komendanta Wojewódzkiego MO Lublin dnia 21.07.1982. W części dokumentów jako datę zwolnienia z internowania J. Szymajdy podawano 21.07.1982 - w rzeczywistości to data „Decyzji” Komendanta Wojewódzkiego MO Lublin, którą „uchylono internowanie”. Ośrodek odosobnienia opuściła w dniu 22.07.1982.

Akta o sygn. IPN Bi 53/95, akta o sygn. IPN Lu 0276/104 (Pisma przewodnie do kart ewidencyjnych wysyłanych przez Wydział „C” KW MO/WUSW Lublin do Biura „C” MSW w l. 1978-1986, tu: pismo z 08.10.1982, przy którym wysłano karty zwolnionych z internowania), sygn. IPN BU 01152/35 (MSW, wykazy internowanych z poszczególnych województw), sygn. IPN BU 529/23 (Centralny Zarząd Zakładów Karnych, m.in. wykazy internowanych, 1982 rok), sygn. IPN Po 161/1 (dar osoby fizycznej, alfabetyczny wykaz osób internowanych w okresie stanu wojennego) oraz sygn. IPN BU 1460/1 (kopia akt sygn. IPN Po 161/1), zapisy kartoteczne.

Materiały Wydziału Śledczego KW MO Lublin dotyczące działalności NSZZ „Solidarność” oraz osób internowanych w okresie stanu wojennego. Jak wynika z zapisu zawartego w Inwentarzu akt sygn. II KW MO/WUSW Lublin, materiały zarchiwizowane pod sygn. 10190/II, które złożono w archiwum Wydziału „C” w dniu 01.07.1983, obejmowały 2 tomy korespondencji dotyczącej internowanych oraz 11 tomów dokumentów odnoszących się łącznie do 221 osób. W późniejszym czasie dołączono kolejne tomy akt (w 1985 - m. in. „Informator o delegatach na I Krajowy Zjazd NSZZ >Solidarność<”, wykaz członków i działaczy NSZZ „Solidarność” Regionu Środkowo-Wschodniego, wykaz internowanych, którzy następnie wyemigrowali z Polski; w 1989 - wykaz internowanych z woj. lubelskiego oraz wykaz „b. działaczy NSZZ >Solidarność<”, z którymi przeprowadzono rozmowy ostrzegawcze w ramach akcji >Klon<”). Większość dokumentacji zniszczono za protokołem brakowania akt z dnia 13.09.1989. W odniesieniu do Janiny Szymajdy zachowała się jedynie wzmianka w niedatowanym „Wykazie internowanych regionu środkowo-wschodniego”, pod poz. 192. Podano, iż internowano ją 28.12.1981, zaś zwolniono 21.07.1982 (taka data dzienna w dok.).

Akta o sygn. IPN Lu 020/638 (10190/II), zapisy ewidencyjne.

Akta Kwestionariusza Ewidencyjnego/ Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia krypt. „Dyrektorka” nr rej. 27558, prowadzonych w odniesieniu do Janiny Szymajdy przez Wydział III KW MO/WUSW Lublin w latach 1982-1984, w związku z „propagowaniem [przez nią] wrogich poglądów i działalność skierowaną przeciwko linii politycznej partii”. W dniu 22.03.1982 Wydział III KW MO Lublin założył KE „Dyrektorka”, uznając, że z uwagi na dotychczasową postawę J. Szymajdy „zachodzi konieczność objęcia kontrolą operacyjną jej zachowania się i działalności po zwolnieniu jej z ośrodka odosobnienia”. Opisując jej wcześniejsze działania stwierdzono, że jako dyrektorka Technikum Chemicznego nr 1 w Lublinie (Zespół Szkół Chemicznych), a zarazem aktywny członek NSZZ „Solidarność”, „w sposób szkodliwy oddziaływała na grono pedagogiczne i młodzież szkolną”. Ponadto w okresie strajków w szkołach „wygłaszała prelekcje i odbywała spotkania w innych placówkach oświatowych”. Skutkowało to jej internowaniem w dniu 28.12.1981, a następnie (w grudniu 1982) odwołaniem ze stanowiska dyrektora („Meldunek operacyjny” z 22.08.1982.). Według informacji uzyskanych przez Służbę Bezpieczeństwa, podczas pobytu w O.O. w Goldapi Janina Szymajda „brała udział we wszystkich konfliktach i akcjach buntu”, była też „inicjatorką >strajku głodowego<”. Zwolniono ją z internowania (decyzją z dnia 21.07.1982. Po odwołaniu z funkcji dyrektora Technikum Chemicznego została przeniesiona służbowo do pracy w Liceum Ogólnokształcącym nr VII w Lublinie. Jak wynikało z ustaleń SB, w obecności innych nauczycieli oraz podczas lekcji „wielokrotnie (...) opowiadała” o internowaniu oraz „o tym, jak została pokrzywdzona przez władze PRL”, zaś „rozmowy profilaktyczne”, przeprowadzane z nią przez dyrekcję szkoły oraz SB, „nie przynosiły pozytywnych rezultatów”. Ponadto, mimo zapowiedzianych przez dyrekcję konsekwencji w przypadku uczestniczenia „w nielegalnej działalności”, w dniu 31.08.1983 wzięła udział w mszy zorganizowanej przez „podziemne struktury >Solidarności<”, a następnie przeszła pod pomnik Konstytucji 3 Maja na pl. Litewskim, gdzie „jej zachowanie miało na celu sprowokowanie przebywających tam osób do wystąpień antysocjalistycznych”. Janina Szymajda została „zatrzymana i osadzona w areszcie”, a w dniu 02.09.1983 Kolegium ds. Wykroczeń przy Prezydencie m. Lublina ukarało ją 18000 zł grzywny (po jej uiszczeniu J. Szymajdę zwolniono z aresztu). W tym stanie rzeczy oraz w związku z informacjami o możliwości działania J. Szymajdy w „nielegalnych strukturach >Solidarności Nauczycielskiej<”, we wrześniu 1983 roku Wydział III WUSW Lublin zdecydował o przekwalifikowaniu KE „Dyrektorka” na Sprawę Operacyjnego Sprawdzenia. Kwestię zatrzymania na pl. Litewskim oraz karę grzywny J. Szymajda również relacjonowała w szkole, ostrzegając także młodzież, by „uważała składając kwiaty pod pomnikiem Konstytucji 3 Maja, gdyż milicja w rejonie pl. Litewskiego zainstalowała ukryte kamery (...)”. W ocenie SB, taka postawa J. Szymajdy wywierała „szkodliwy polityczny wpływ na młodzież szkolną” oraz utrudniała „proces normalizacji w oświacie”, utwierdzając jednocześnie „osoby i grupy sympatyzujące z podziemiem o jego bezkarności”. W dniu 09.12.1983 Janinę Szymajdę zwolniono z pracy. Negatywnie rozpatrzono jej odwołania w sprawie pozbawienia pracy, jak też od orzeczenia kolegium. Próby wystąpień na rzecz przywrócenia J. Szymajdy do pracy podejmowali też jej uczniowie (m.in. „Notatka służbowa” funkcjonariusza Wydziału III KW MO Lublin z 28.06.1982, „Meldunek operacyjny” z 15.09.1983, „Plan przedsięwzięć operacyjnych” w SOR „Dyrektorka” z 16.11.1983, „Meldunki operacyjne” z 06.01.1984, 29.02.1984, 05.04.1984). Akta zawierają również wyciągi i notatki sporządzane na podstawie informacji przekazywanych przez OZI oraz notatki służbowe z „rozmów” przeprowadzanych z J. Szymajdą przez funkcjonariuszy SB. W materiałach znajdują się także dwa „Postanowienia o zastrzeżeniu wyjazdu za granicę”, wydane wobec J. Szymajdy na wniosek Wydziału III KW MO/WUSW Lublin, w oparciu o art. 4 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 17.06.1959 o paszportach. Zakazy wyjazdów, które uzasadniono m.in. tym, że J. Szymajda, to „przeciwnik ustroju socjalistycznego”, obejmowały „WKŚ” („Wszystkie Kraje Świata”) w okresach: 10.03.1982 - 10.04.1984 oraz 10.03.1984 - 10.03.1986. Według „Meldunku operacyjnego” Zastępcy Naczelnika Wydziału III WUSW Lublin z dnia 18.12.1984, „wyprowadzenie figurantki z zawodu nauczycielskiego” oraz „inspirowane” przez SB „działania dyscyplinujące w stosunku do młodzieży, realizowane przez dyrekcję LO, spowodowały odizolowanie (...)” Janiny Szymajdy i uniemożliwienie jej wpływania na kadrę nauczycielską i młodzież. „Tym samym zagrożenie zostało zlikwidowane”. Postanowiono zatem zakończyć prowadzenie SOS, a Janinę Szymajdę „kontrolować doraźnie w ramach sprawy obiektowej”. Materiały KE/SOS krypt. „Dyrektorka” złożono w archiwum Wydziału „C” WUSW Lublin pod sygn. 10566/II. Następnie zostały one zmikrofilmowane. Losów mikrofilmu o sygn. 10566/2 nie ustalono.

Akta o sygn. IPN Lu 020/737 t. 1 (10566/II), zapisy kartoteczno-ewidencyjne.

Akta Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) krypt. „Aktywistka” (nr rej. 36067), prowadzonej w latach 1987-1989 przez Wydział IV WUSW Lublin, a następnie Sekcję IV RUSW Lublin w odniesieniu do Janiny Szymajdy, w celu „rozpoznania” jej „powiązań z podziemnymi strukturami >Solidarność<”, „dokumentowania wszelkich wrogich inicjatyw” podejmowanych przez nią. W ramach „działań profilaktyczno-neutralizujących” dążono też do „likwidacji zagrożenia”. Sprawę założono 04.05.1987, rejestrując jednocześnie Janinę Szymajdę jako jej „figurantkę”. Z „ustaleń Grupy Operacyjno-Śledczej” wynikało bowiem, że weszła ona w skład konspiracyjnej Komisji ds. Interwencji i Praworządności NSZZ „Solidarność” (wniosek o wszczęcie SOR „Aktywistka” z 27.04.1987, „Kwestionariusz osoby rozpracowywanej - sprawdzanej”). Z dokumentów wynika, że zastosowano wobec J. Szymajdy „technikę operacyjną” (podśluch) i kontrolowano jej korespondencję. Dane pozyskiwano też za pośrednictwem osobowych źródeł informacji. Tajni współpracownicy poinformowali SB m.in. o zatrudnieniu Janiny Szymajdy jako katechetki przy parafii katedralnej w Lublinie (np. w: plany przedsięwzięć w sprawie z 05.05.1987 i 12.04.1988, notatki służbowe funkcjonariusza prowadzącego SOS „Aktywistka” z 1988 i 1989 roku, dotyczące korespondencji otrzymywanej przez J. Szymajdę i prowadzonych przez nią rozmów telefonicznych, „Wyciągi z notatek służbowych spisanych ze słów TW „Szaraczek” z 20.02.1987 i TW „Janek” z 04.05.1987). Mimo szeroko zakrojonych działań Służbie Bezpieczeństwa nie udało się potwierdzić działalności J. Szymajdy w „nielegalnych strukturach”. Jednocześnie, w związku z „relegalizacją” NSZZ „Solidarność”, w sierpniu 1989 roku zdecydowano o zakończeniu sprawy. Materiały SOS krypt. „Aktywistka” złożono w archiwum Wydziału „C” WUSW Lublin pod sygn. 10566/II (dołączając je jako drugi tom do zarchiwizowanych wcześniej akt KE/SOS krypt. „Dyrektorka”).

Akta o sygn. IPN Lu 020/737, t. 2 (10566/II), akta o sygn. IPN Lu 0276/113 (Pisma przewodnie do kart ewidencyjnych przesyłanych przez Wydział „C” WUSW Lublin do Biura „C” MSW w l. 1986-1989, tu: pismo z 20.05.1987, przy którym wysłano karty dotyczące Janiny Szymajdy, zarejestrowanej pod nr 36067) i sygn. IPN Lu 0276/116 (265/116, Pisma przewodnie do kart ewidencyjnych przesyłanych przez Wydział „C” WUSW Lublin do Biura „C” MSW w l. 1985-1989, tu: pismo z 08.12.1988, przy którym wysłano kartę dotyczącą Janiny Szymajdy, zarejestrowanej pod nr 36067), zapisy kartoteczno-ewidencyjne.

W dniu 26.03.1982 Wydział III KW MO Lublin zarejestrował pod nr rej. 27633 „zastrzeżenie wyjazdu” dotyczące Janiny Szymajdy. Według zapisu „anulowano” je dnia 18.04.1984.

Zapis w Dzienniku rejestracyjnym KW MO/WUSW Lublin pod poz. 27633.

„Książka kontroli osób zatrzymanych” KW MO/WUSW Lublin, prowadzona od dnia 03.01.1983 do dnia 09.12.1983. Pod poz. 737 znajduje się zapis dotyczący Janiny Szymajdy, zatrzymanej 31.08.1983 o godz. 22 i osadzonej w areszcie do dyspozycji Wydziału Śledczego WUSW Lublin. Zwolniono ją 02.09.1983, po wpłaceniu 18000 zł grzywny, zasądzonej przez Kolegium (nr sprawy 2046/83).

Akta o sygn. IPN Lu 183/5 (176/29).

Akta Sprawy Obiektowej (SO) krypt. „Edukacja” (nr rej. 26114), prowadzonej w latach 1980-1990 przez Wydział III KW MO/WUSW Lublin/ Wydział OKPP WUSW Lublin, w celu „zapobiegania, rozpoznawania, wykrywania, ograniczania i likwidowania antysocjalistycznej i antypaństwowej działalności (...) w instytucjach i placówkach oświatowo-wychowawczych na obszarze województwa lubelskiego”. Znajduje się tu „Informacja dot. sytuacji społeczno-politycznej i operacyjnej w obiekcie >Oświata i Wychowanie<” z dnia 17.08.1984, w której podano m.in., że Janina Szymajda, „figurantka” SOS krypt. „Dyrektorka”, w oparciu o informacje przekazane przez Służbę Bezpieczeństwa, decyzją Wojewody Lubelskiego „została zwolniona ze stanowiska nauczycielki” z dniem 09.12.1983. Zaznaczono także, iż odwołania J. Szymajdy w tej sprawie „nie przyniosły oczekiwanego skutku i decyzja o jej zwolnieniu została utrzymana”. Wskazano ponadto, że według informacji posiadanych przez SB, zatrudniono ją jako nauczycielkę religii w punkcie katechetycznym przy parafii katedralnej. Jednocześnie, z uwagi na „powiązania” Janiny Szymajdy „ze środowiskiem oświaty”, nadal obejmowano ją „kontrolą”.

Akta o sygn. IPN Lu 018/190 t. 2 (326/IV), akta o sygn. IPN Lu 0141/5 (130/5, "Informacje sytuacyjne" Wydziału III KW MO/WUSW Lublin z lat 1978-1985, tu: Informacja z 17.08.1984).

Akta kontrolne postępowania przygotowawczego nr RSD-28/84, prowadzonego przez Wydział Śledczy WUSW Lublin w latach 1984-1985 „w sprawie rozpowszechniania pism o treści nawołującej do nieposłuszeństwa wobec porządku prawnego PRL”. W materiałach znajdują się wnioski Naczelnika Wydziału Śledczego WUSW Lublin z dnia 19.02.1985 oraz z dnia 27.04.1985, w których wnosił on do Prokuratury Rejonowej dla m. Lublina (nr rep. Ds 1631/84/S) o przeprowadzenie przeszukań w miejscach zamieszkania wskazanych osób, z uwagi na informacje, że mogą znajdować się tam „urządzenia i materiały poligraficzne, a także znaczne ilości wyprodukowanych wydawnictw bezdebitowych”. Janina Szymajda została wymieniona we wspomnianych wnioskach wśród osób, u których zamierzano dokonać przeszukań. Do akt włączono też „Postanowienie o zarządzeniu przeszukania” Prokuratury Rejonowej dla m. Lublina z dnia 19.02.1985, w oparciu o które miano przeprowadzić przeszukanie u J. Szymajdy.

Akta o sygn. IPN Lu 0218/63 t. 2 (14923/III).

Akta Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Skorpion” (nr rej. 28164), prowadzonej przez Wydział III KW MOMUSW Lublin w latach 1982-1989, w odniesieniu do grupy „aktywnych działaczy nielegalnych struktur NSZZ >Solidarność< na UMCS w Lublinie”. Janinę Szymajdę wymieniono tu w kontekście jej zaangażowania w działalność Komisji ds. Interwencji i Praworządności NSZZ „Solidarność” na terenie Lublina. W piśmie Zastępcy Naczelnika Wydziału III do Naczelnika Wydziału V WUSW Lublin z 19.05.1987 oraz w „Uzupełnieniu meldunku nr 167” z 26.05.1987 podano, że członkowie Komisji, w tym J. Szymajda, uczestniczą „w kolegiach ds. wykroczeń, skazujących osoby angażujące się w działalność antypaństwową” oraz „w ramach Komisji służą pomocą finansową i prawną represjonowanym osobom, przeprowadzają zbiórki pieniędzy na grzywny”. Natomiast w „Notatce służbowej” funkcjonariusza Wydziału III WUSW Lublin z 18.01.1988 oraz w „Uzupełnieniu meldunku nr 23” z 26.01.1988 zawarto informację o obecności Janiny Szymajdy (i pozostałych członków Komisji) na posiedzeniu kolegium ds. wykroczeń w dniu 18.01.1988, podczas rozprawy „przeciwko osobom zakłócającym porządek publiczny w przeddzień referendum” 11.11.1987. W aktach znajduje się też m.in. wykaz pn. „Komisja ds. Interwencji i Praworządności NSZZ >Solidarność<”, obejmujący składy Komisji w poszczególnych ośrodkach. W odniesieniu do Lublina wpisano dane trojga członków, a wśród nich personalia i adres J. Szymajdy. Materiały zawierają również pismo Dyrektora Departamentu III MSW do Zastępcy Szefa ds. SB WUSW Lublin z dnia 12.06.1987, w którym zaleca on „podjęcie szczegółowej kontroli tzw. jawnych przedstawicieli Komisji [ds. Interwencji i Praworządności]” pod kątem ustalenia miejsca i uczestników „tzw. >spotkania interwencyjnego<”, które planował zorganizować Zbigniew Romaszewski (Przewodniczący Komisji). Równocześnie Dyrektor Departamentu III informował, że zgodnie z decyzją Wydziału Społeczno-Administracyjnego Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy z 14.04.1987, Komisja „ma zakaz prowadzenia działalności”. Wymieniono przy tym jej „jawnych przedstawicieli z województwa lubelskiego”, w tym Janinę Szymajdę.

Akta o sygn. IPN Lu 020/835 t. 1-2 (11651/II), akta o sygn. IPN Lu 0113/1 (159/1, Informacje problemowe Szefa WUSW Lublin za 1987 rok, tu: pismo do Dyrektora Biura Studiów MSW z 23.04.1987).

Akta Sprawy Obiektowej (SO) krypt. „Prawica” (nr rej. 27105), prowadzonej przez Wydział IV KW MO/WUSW Lublin/ Wydział Studiów i Analiz WUSW Lublin w latach 1981-1989, której celem była „kontrola operacyjna pod kątem zgodności działania Klubu Katolickiego [w Lublinie] ze statutem oraz polityką wyznaniową państwa.” Znajdują się tu dwie wzmianki na temat Janiny Szymajdy, dotyczące jej przynależności do KK - w „Protokole z kontroli stowarzyszenia”, przeprowadzonej w KK w marcu 1988 roku przez kontrolerów z Urzędu Wojewódzkiego oraz w niedatowanej „Liście członków zwyczajnych KK w Lublinie”.

Akta o sygn. IPN Lu 018/176 (293/IV).

Akta Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Zarząd” (nr rej. 38130), prowadzonej w 1989 roku przez Wydział V WUSW Lublin w związku z powołaniem Tymczasowego Zarządu NSZZ „Solidarność” Region Środkowo-Wschodni. W materiałach znajduje się „Informacja dot. nowo powołanego składu” Tymczasowego Zarządu Regionu z dnia 04.04.1989, opracowana w Wydziale V. Wymieniono tu również osoby spoza składu TZR, które w ocenie SB prowadziły wówczas „aktywną działalność konspiracyjną” na terenie woj. lubelskiego. W tej grupie znajduje się Janina Szymajda – „katechetka, czł. Komisji Praworządności NSZZ >S[olidarność]<”.

Akta o sygn. IPN Lu 020/841 (11657/II).

„Informacje dot. sytuacji społeczno-politycznej woj. lubelskiego” za okres 01.01.1984 - 30.04.1984, opracowane w WUSW Lublin. Znajdują się tu wzmianki dotyczące Janiny Szymajdy, odnoszące się w szczególności do zwolnienia jej z pracy. W informacji z dnia 14.01.1984 (zarejestrowano w Wydziale „C” pod nr 31790) podano, że po pozbawieniu jej pracy w LO nr VII, „młodzież ww. liceum opracowała przy inspiracji części nauczycieli tej szkoły petycję do Ministra Oświaty i Wychowania oraz biskupa B. Pylaka – o interwencję w powyższej sprawie”. Odnotowano także, że odwołania składała równocześnie sama J. Szymajda (zarówno w związku ze zwolnieniem z pracy, jaki i w związku z ukaraniem przez kolegium w 1983 roku). Z kolei w informacji z dnia 23.01.1984 (zarejestrowano w Wydziale „C” pod nr 31793) wskazano, że wzmianka o zwolnieniu Janiny Szymajdy z pracy znalazła się wśród „wiadomości z regionu”, zawartych w „przejętym” przez SB „Informatorze” NSZZ „Solidarność” Region Środkowo-Wschodni Nr 80 z 06.01.1984. W informacji z dnia 05.03.1984 (zarejestrowano w Wydziale „C” pod nr 31053) powiadamiano o rezultacie odwołania J. Szymajdy od orzeczenia kolegium. Departament Społeczno-Administracyjny MSW polecił bowiem ponowne rozpatrzenie sprawy przez Urząd Wojewódzki w Lublinie. Z dokumentu wynika, że w związku z tym Komisja Orzecznictwa ds. Wykroczeń przy Wojewodzie Lubelskim w dniu 21.02.1984 „rozpatrzyła ponownie sprawę Janiny Szymajdy i nie stwierdziła, by zaszły w niej nowe okoliczności, uzasadniające zmianę poprzedniej decyzji”. Natomiast w informacji z dnia 02.04.1984 (zarejestrowano w Wydziale „C” pod nr 31076) zreferowano rozmowy, jakie w dniu 27.03.1984 „przedstawiciele Wydziału Oświaty i Wychowania Urzędu Miejskiego w Lublinie wspólnie z dyr. VII LO” przeprowadzili z dwiema nauczycielkami – „matkami uczennic zaangażowanych najbardziej w prowadzenie akcji na rzecz popierania b. działaczki >S[olidarność]< Janiny Szymajdy”. Podano tu również, że Komisja Dyscyplinarna przy Ministrze Oświaty i Wychowani utrzymała w mocy poprzednie decyzje administracyjne dotyczące zwolnienia jej z pracy.

Akta o sygn. IPN Lu 0139/1 (126/1).

„Informacje sytuacyjne” WUSW Lublin z 1988 roku. W informacji z dnia 15.06.1988 (zarejestrowano w Wydziale „C” 07.07.1988 pod nr 37438) powiadomiono m.in. o rozprawie rewizyjnej dotyczącej zarejestrowania NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty i Wychowania w Lublinie, która odbyła się w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego w Warszawie. Podano tu, że podczas rozprawy „wystąpiła Janina Szymajda, która informowała o represjonowaniu jej jako byłej działaczki >S[olidarności]<. Wystąpienie to zostało przerwane przez Przewodniczącego składu sędziowskiego”.

Akta o sygn. IPN Lu 0338/71 (32/71).

Egzemplarze informacji sytuacyjnych, szyfrogramów, zestawień, sporządzanych w WUSW Lublin w latach 1988-1989, przekazane do Wydziału „C” WUSW Lublin. Znajduje się tu „Informacja” z dnia 11.04.1988, zarejestrowana w Wydziale „C” 02.05.1988, pod nr 37236, która w całości dotyczy Janiny Szymajdy – jej „działalności antysocjalistycznej” od 1981 roku, zwolnienia z pracy oraz nieudanych prób przywrócenia do zawodu, aż do wejścia w skład Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty i Wychowania w Lublinie. Według rozdzielnika, jeden z egzemplarzy tej „Informacji” przeznaczono dla Kuratora Oświaty i Wychowania, pozostałe dla wybranych wydziałów SB. Jako członka Komitetu Założycielskiego „Solidarności” Pracowników OiW w Lublinie wymieniono ją również w opracowanej w Wydziale III „Informacji dot. stanu kontroli nielegalnych struktur” z dnia 06.06.1988 (zarejestrowano w Wydziale „C” 07.07.1988, pod nr 37454). Jej nazwisko figuruje tu wśród osób będących zarazem „figurantami prowadzonych spraw”. Natomiast w „Informacji dot. stopnia zagrożenia przestępczością w nadbudowie (kultura, oświata, kultura fizyczna)” z dnia 21.07.1988 (zarejestrowano w Wydziale „C” 30.07.1988, pod nr 37500), Janinę Szymajdę wymieniono w grupie osób działających w „lubelskich strukturach konspiracyjnych” lub „powiązanych” z nimi. Kontynuowanie takiej działalności „przez część osób ze środowiska nauczycielskiego” uznano za „główne zagrożenie natury politycznej” w oświacie. Ponadto w „Informacji dot. inicjatyw w kierunku tworzenia struktur b. NSZZ >Solidarność< w środowisku oświaty i wychowania na przestrzeni 1987-1988” z dnia 22.09.1988 (zarejestrowano w Wydziale „C” 29.09.1988, pod nr 37646) odnotowano m.in., że Janina Szymajda należała do sygnatariuszy wniosku o rejestrację NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty i Wychowania w Lublinie, który 21.03.1988 złożono w Sądzie Wojewódzkim w Lublinie. Ponadto podano tu, że J. Szymajda była jednym z uczestników obrad Krajowej Rady Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”, które odbyły się 10-11.09.1988 w Lublinie i podpisała „oświadczenie przeznaczone do szerokiego rozpowszechnienia”, wydane przez tę Radę. Wspomniane oświadczenie wyemitowało Radio Wolna Europa w dniu 14.09.1988.

Akta o sygn. IPN Lu 0276/211 (265/211).

„Informacje sytuacyjne” WUSW Lublin z 1989 roku, przeznaczone dla KW PZPR oraz Wojewody Lubelskiego. W informacji z dnia 10.06.1989 (zarejestrowano w Wydziale „C” 21.06.1989 pod nr 38348) podano, że Sekcja Oświaty i Wychowania Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” wystąpiła do Kuratora Oświaty i Wychowania w Lublinie z wnioskiem o „przywrócenie do pracy w zawodzie nauczyciela” grupy osób, w tym Janiny Szymajdy. Z dokumentu wynika, że w chwili opracowania „Informacji” wniosek był rozpatrywany przez Kuratorium.

Akta o sygn. IPN Lu 0276/129.

Informacje dotyczące Janiny Szymajdy umieszczono w komputerowym zbiorze danych SB (ZSKO). Odnotowano tu, że Janina Szymajda była kontrolowana w ramach spraw operacyjnego sprawdzenia (krypt. „Dyrektorka” i „Aktywistka”), które zarchiwizowano pod sygn. 10566/II. Podano również, że 28.12.1981 została ona internowana na wniosek Wydziału III KW MO Lublin (jako datę zwolnienia z internowania wpisano 21.07.1982).

Informacja o osobie z komputerowego zbioru danych Służby Bezpieczeństwa (ZSKO).